

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Seppänen, S. & Moisander, H. 2024. Laurea-ammattikorkeakoulun videoprojekti painehaavan ehkäisyn osaamisen kehittämiseen osana sairaanhoitajan tutkintokoulutusta. Haava 4, 20-22.

SALLA SEPPÄNEN

THM, johtaja, Laurea-ammattikorkeakoulu,
Kunniapuheenjohtaja, SHHY

HANNELE MOISANDER

TtM, lehtori,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulun videoprojekti painehaavan ehkäisyn osaamisen kehittämiseen osana sairaanhoidajan tutkintokoulutusta

Artikkelissa esitellään Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden videoprojektio-pintoja painehaavan ehkäisyn osaamisen kehittämiseen. Opinnot on toteutettu yhteistyössä HUS Paineauriotyöryhmän kanssa vuodesta 2021 lähtien. Opinnoissa on tuotettu kolme videota painehaavan ehkäisyyn, jotka ovat avoimesti saatavilla YouTube -kanavalla. Vuonna 2024 videoprojekti sai Euroopan painehaava-asiantuntijaneuvoston (EPUAP) tunnustuksen vuoden koulutuksellisenä tekona, Excellence in Education Award. Videoprojekti esitettiin EPUAP 2024 konferenssissa Lausannassa.

Taustaa

Painehaavojen esiintyminen on edelleenkin yleistä, vaikka tietoisuutta painehaavojen syistä ja ehkäisyn keinosta on viety eteenpäin vuosikymmenten ajan. Painehaavojen esiintyminen on myös yksi hoitotyösensitiivisiä mittareita (1), sillä painehaavoista yli 90 % on ehkäistävissä. Kansallisen Painehaavan ehkäisy ja tunnistaminen aikuisilla -hoitosuosituksen (2) tulisi ohjata päätöksiä potilaan painehaavan riskistä ja tarvittavista ehkäisyn toimenpiteistä. Tämän vuoksi on tärkeää, että suositukset ovat osana ammattilaisten tietoperustaa ja niiden soveltamista tehdään päivittäisessä hoitotyössä.

Sairaanhoidajat ovat avainasemassa painehaavojen ehkäisyssä, koska he vastaavat potilaan päivittäisen hoitotyön laadusta. Painehaavan ehkäisy kuuluu sairaanhoidajan ammatilliseen perusosaamiseen. (3). Hoitotyön opetuksessa tulee kiinnittää huomiota opiskelijoiden painehaavojen ehkäisy- ja hoitoperiaatteiden oppimiseen.

Laurea ammattikorkeakoulussa haluttiin kehittää painehaavan ehkäisyn osaamista erityisesti sairaanhoidajatutkinnossa. Laureassa oppimista ohjaa Learning by Developing toimintamalli, jossa oppiminen tapahtuu työelämää kehittämällä (4)

eli aidossa työelämäkontekstissa. Painehaavan ehkäisyn oppimiseen valittiin menetelmäksi videoprojekti, jossa opiskelijat syventyivät työelämän asiantuntijoiden ohjauksessa kansalliseen hoitotyön suositukseen Painehaavan tunnistaminen ja ehkäisy aikuisilla, ja tuottivat oppimateriaalina videon. Tavoitteena opinnoissa on, että opiskelija tunnistaa painehaavariskissä olevat henkilöt ja osaa ehkäistä painehaavojen syntyä.

Painehaavan ehkäisyn videoprojekteja Laurean opiskelijoiden ja HUS painevaurion asiantuntijaryhmän yhteistyönä on toteutettu vuodesta 2021 lähtien ja niissä on valmistunut kolme painehaavan ehkäisyyn opettavaa ja ohjaavaa videota, jotka ovat vapaasti saatavilla YouTube kanavalla. Vuonna 2021 julkaistiin ”Estä painevaurio ” video, vuonna 2022 ”Estä painevaurio- Siirrot ja lää-kinnälliset laitteet ” video, ja vuonna 2023 ” Estä painevaurio- Alustat ja asentohoito ” video. Videot on tarkoitettu opiskelijoiden opetusmateriaaliksi ja hoitohenkilökunnan perehdytysmateriaaliksi. Videoiden julkaisu on tapahtunut kansainvälisenä STOP-painehaavapäivänä, jolloin sairaanhoidaja-opiskelijat ja painevauriotyöryhmän asiantuntijat julkaisivat yhdessä tekemänsä videon samanaikaisesti useissa eri sairaaloissa ja oppilaitoksissa.

Videoiden avulla pyritään lisäämään tietoisuutta painehaavoista ja niiden ehkäisystä, mahdollistamaan potilaan hyvä elämän laatu sekä vähentämään sairaalahoitopäiviä ja kustannuksia. Vuonna 2024 videoprojekti on tätä artikkelia kirjoitettaessa menossa. Videon aiheena on "Estä painevaurio - Painevaurion tunnistaminen ja ennaltaehkäisy". Video julkaistaan STOP-painehaavapäivänä 21.11.2024.

Videoprojektin toteutus

Videoprojekti on liitetty Laurean sairaanhoitajan tutkinto-ohjelmassa opintojaksoihin; Täydentävät opinnot ja Ammattitaitoa edistävä harjoittelu III. Opintoihin on osallistunut sairaanhoitaja- ja fysioterapeuttiopiskelijoita sekä tietojenkäsittelyn tradenomiopiskelijoita videokuvauksen ja videoiden editoinnin osalta.

Jokainen videoprojekti kesti noin kolme kuukautta. Projektiin kuului kolme Teams-tapaamista, yksi työpaja ja kuvauspäivä. Ennen projektin alkua opiskelijan tuli perehtyä Painehaavan ehkäisy ja tunnistaminen aikuisilla -hoitosuositukseen (2) ja videon käsikirjoitukseen, josta vastasivat HUS Painevauriotyöryhmän asiantuntijat ja Laurean opettaja. Jokaiseen Teams-tapaamiseen sisältyi lyhyt opettajan pitämä luento painehaavan ehkäisyn ja tunnistamisen suosituksista sekä keskustelua siitä, miten suosituksia sovelletaan videon käsikirjoituksessa. Lisäksi HUS Painevaurioryhmän asiantuntijat ovat pitäneet opiskelijoille videoluentoja painehaavojen ehkäisystä ja hoidosta.

Videot ja niiden katselukerrat YouTube-kanavassa sekä kunkin videon tekoon osallistuneiden opiskelijoiden ja asiantuntijoiden määrä:

2021 Estä painevaurio

(4900 katselukertaa 3.11.2024 mennessä)

Työryhmä: 3 sairaanhoitajaopiskelijaa ja opettaja, 3 HUS Painevauriotyöryhmän asiantuntijaa.

2022 Siirrot ja lääkinnälliset laitteet

(2100 katselukertaa 3.11.2024 mennessä)

Työryhmä: 12 sairaanhoitaja- ja fysioterapeuttiopiskelijaa ja opettaja, 5 HUS Painevauriotyöryhmän asiantuntijaa.

2023 Alustat ja asentohoito

(2700 katselukertaa 3.11.2024 mennessä)

Työryhmä: 6 sairaanhoitajaopiskelijaa ja opettaja, 7 HUS Painevauriotyöryhmän asiantuntijaa.

Artikkelin kirjoittajat yhteiskuvassa, vasemmalta Hannele Moisander ja Salla Seppänen.

Videoiden työpajat järjestettiin joko oppilaitoksessa tai sairaalassa. Työpajoissa perehdyttiin painehaavojen ehkäisyyn tarkoitettuihin apuvälineisiin ja harjoiteltiin niiden käyttöä HUS Painevauriotyöryhmän asiantuntijoiden ohjauksella. Työpajoissa tehtiin myös videon koekuvaukset ja tarkistettiin käsikirjoituksen toimivuus.

Videokuvaukset toteutettiin Espoon sairaalan ja Jorvin sairaalan tiloissa. Kuvauspaikkoina olivat potilashuone, teho-osasto, leikkaussali ja ambulanssi. Kuvauspäivänä mukana oli Painevauriotyöryhmän asiantuntijoita ja he ohjasivat kuvauksen aikana opiskelijoita oikeista toimintatavoista. Sairaanhoitajaopiskelijat esiintyivät videossa ja tietotekniikan opiskelijat toteuttivat videon kuvauksen ja editoinnin. Videot editoitiin asiantuntijoiden avustuksella ja heiltä pyydettiin valmiin videon hyväksyntä ennen julkaisua.

Johtopäätökset

Videoprojekti lisäsi opiskelijoiden osaamista painehaavojen ehkäisystä ja tunnistamisesta aikuispotilailla. Videot toimivat tietoiskunomaisena koulutusinterventiona henkilökunnalle ja opiskelijoille. Videoista on saatu myönteistä palautetta työelämältä, että ne ovat lisänneet huomioita painehaavojen ehkäisyyn.

Yhteistyö videoprojektissa oli aidosti työelämää ja opiskelua kehittävää. Se vahvisti opiskelijoiden ammatti-identiteetin kehittymistä ja verkostoitumista työelämän asiantuntijoiden kanssa. Videoprojektissa tehty yhteistyö terveydenhuollon opiskelijoiden ja työelämän välillä mahdollistaa tiedon jakamisen ja parhaiden käytäntöjen oppimisen painehaavojen ehkäisystä.

Opiskelijoiden ja asiantuntijoiden yhteistyössä syntyneet STOP -painehaavavideot ovat kustannustehokkaita, tutkittuun tietoon perustuvia opetuksen ja oppimisen työvälineitä. Niiden avulla voidaan yhtenäistää painehaavojen ehkäisyn käytäntöjä sekä niihin liittyvää ohjausta ja opetusta. Videot ovat kaikkien saavutettavissa ja niitä voi vapaasti hyödyntää painehaavojen ehkäisemisosaaamisen kehittämisen tukena.

LÄHTEET

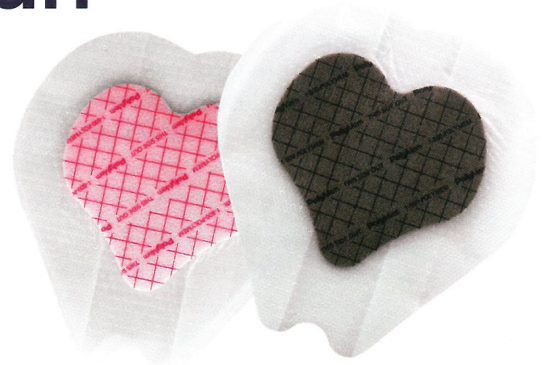
1. Olli, S, Tervo-Heikkinen, T (2020) Hoitotyönsensitiivinen laatu : katsaus kirjallisuuteen, Viitattu 3.11.2024. Saatavilla [Hoitotyönsensitiivinen laatu : katsaus kirjallisuuteen](#)
1. Painehaavan ehkäisy ja tunnistaminen aikuisilla. Hoito-suositus, Tutkimusnäytöllä tuloksiin. Hoitotyön tutkimussäätiö. 2023. Viitattu 9.4.2024. Saatavilla: [Hoitotyön tutkimussäätiö | 05.12.2023 \(hotus.fi\)](#).
2. Osaamisen ja arvioinnin yhtenäistäminen sairaanhoitajakoulutuksessa –YleSHarvointi-hanke. Marja Silén-Lipponen ja Teija Korhonen (toim.). Savonia-ammattikorkeakoulun julkaisusarja 5/2020.
1. Tuja Marstio T, Ranta L, Jussila A & Tapojärvi A-M. Pohdintoja Laurean pedagogisen toimintamallin kehityksestä. Laurea Long 15/2023. Viitattu 4.11.2024. Saatavilla [Pohdintoja Laurean pedagogisen toimintamallin kehityksestä](#)

Lämmin kiitos yhteistyöstä
HUS painevaurioityöryhmän asiantuntijaryhmän jäsenet:

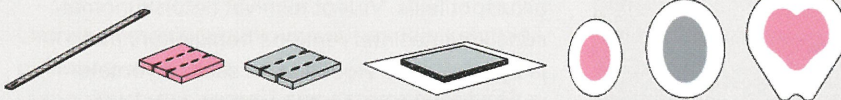
*Miska Vaara, Anniina Heikkilä, Tiina Karjalainen, Lea Pulliainen,
Maria Honkala, Pia Volmanen, Johanna Aalto ja Aune Isosomppi (LUVN)*

Edistä painehaavan paranemista - PolyMem

- Puhdistaa haavaa jatkuvasti
- Vähentää kipua, turvotusta ja inflammaatiota
- Ei tartu kiinni haavaan - kivuttomampi sidosvaihto
- I, II, III ja IV- asteen painehaavoille
- Useita sidosvaihtoehtoja haavan koon, sijainnin ja erityksen mukaan

Painehaavojen hoitoon hyvin soveltuvat mallit

Lääkinnällinen laite. Valmistaja Ferris MFG. Corp. 0197

Steripolar
Taking care further

Steripolar Oy
Asiakaspalvelu klo 8 – 16
Puhelin 09 417 606 00

steripolar@steripolar.fi
steripolar.fi
ISO 9001 | ISO 14001 | ISO 13485